

NetMetr: harmonizace otevřených dat napříč Evropou

Mgr. Jiří Průša; CZ.NIC, z. s. p. o.

Mezi jasné trendy posledních let v oblasti e-Governmentu patří bezesporu zpřístupňování dat veřejné správy. Za téměř 5 let, kdy se zmínka o otevřených datech poprvé objevila ve vládních dokumentech, zpřístupnily svá data již desítky českých úřadů a v loňském roce Evropská komise označila Českou republiku spolu se Slovenskem a Irskem mezi země rozvíjející svá data nejdynamičtěji v celé Evropě. Pokud si však chce Česká republika svoji pozici udržet a potenciál otevřených dat dále rozvíjet, je nutné, aby se jednotlivé iniciativy neomezovaly pouze na národní úroveň, ale byly propojeny napříč Evropou. Úspěšným příkladem je projekt „Open crowdsourcing data related to the quality of service of high-speed Internet“, jehož koordinátorem je sdružení CZ.NIC a který patří mezi pouhé dva mezinárodní projekty na otevřená data, které Evropská komise podpořila v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF).

Základem byla aplikace na národní úrovni

Základy současného evropského projektu byly položeny v roce 2015, kdy sdružení CZ.NIC v úzké spolupráci s Českým telekomunikačním úřadem (ČTÚ) spustilo projekt NetMetr, který vychází ze zkušeností rakouského regulátora RTR⁷ v oblasti uživatelského měření tzv. kvality služeb (QoS) mobilního broadbandu, tj. možnosti si jako koncový uživatel ověřit, jaká je rychlost mého připojení k Internetu a zda můj operátor dodržuje např. zásady tzv. síťové neutrality definované především Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/2120 ze dne 25. listopadu 2015 a souvisejícím doporučením „BEREC Guidelines on the Implementation by National Regulators of European Net Neutrality Rules“ (BoR (16) 127) ze dne 30. srpna 2016⁸.

Aplikaci NetMetr mohou zdarma⁹ získat jak uživatelé mobilních zařízení na platformě Android, tak na platformě iOS pro iPhone a iPad. Především pro zjištění kvality a rychlosti připojení na osobních počítačích je možné využít též webového rozhraní NetMetru. Veřejně přístupná část na www.netmetr.cz pak umožňuje anonymní zobrazení jednotlivých měření a publikaci výsledků ve formě otevřených dat. Díky vizualizaci ve formě mapy je pak možné ověřit např. reálně dosahovanou rychlost připojení od daného operátora v konkrétním místě.

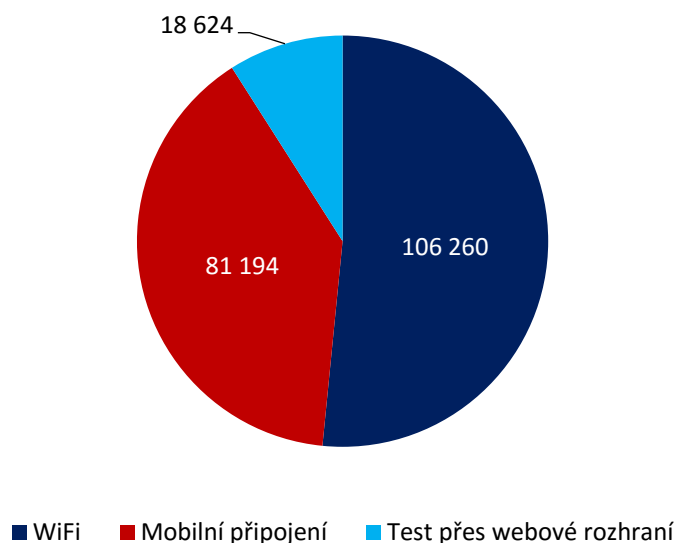
V současné době aplikaci NetMetr používají již tisíce uživatelů a za rok 2016 bylo realizováno přes 200 000 testů (viz graf).

⁷ Rundfunk und Telekom Regulierungs-GmbH

⁸ Dostupné on-line na http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/6160-berec-guidelines-on-the-implementation-by-national-regulators-of-european-net-neutrality-rules

⁹ Aplikace lze získat přes odkaz na stránkách <https://www.netmetr.cz/cs/aplikace.html>

Podíl měření v NetMetru v roce 2016

Od národního projektu ke spolupráci napříč Evropou

Sdílení českých zkušeností s ostatními telekomunikačními regulátory v Evropě ukázalo, že podobné problémy – tj. především možnost ověření reálné rychlosti Internetu – řeší i v dalších zemích Evropy, což vedlo Český telekomunikační úřad k inicializaci užší spolupráce potvrzené v roce 2015 podpisem Memoranda o spolupráci¹⁰, jehož zakládajícími členy je vedle České republiky též Slovensko, Slovinsko a Chorvatsko a následně se k memorandu připojilo též Rumunsko.

V rámci této užší spolupráce realizované na základě čl. 20, 42(6), 46 Smlouvy o Evropské unii a čl. 326–334 Smlouvy u fungování Evropské unie pak byl v rámci výzvy v Nástroji pro propojení Evropy (CEF) zaměřené na oblast telekomunikací¹¹ předložen návrh společného projektu, jehož cílem je nejen rozvoj a sjednocení jednotlivých uživatelských aplikací, ale především vypracování celoevropské metodologie měření tak, aby data publikovaná na evropském portálu otevřených dat¹² vznikla na základě stejných kritérií bez ohledu na to, zda byla získána prostřednictvím české nebo slovenské aplikace.

Inspirace pro další české projekty

V oblasti otevřených dat se Česká republika rozhodně nemá za co stydět a i díky aktivitám Fondu Otakara Motejla u nás začaly úřady nejen otevírat svá data, ale vzniklo i mnoho užitečných aplikací. Projekt „Open crowdsourcing data related to the quality of service of high-speed Internet“ pak ukazuje, jakým směrem mohou vést další aktivity úspěšných českých iniciativ i to, že financování projektů e-Governmentu nemusí být realizováno pouze prostřednictvím strukturálních fondů.

Spolufinancováno Evropskou unií

Nástroj pro propojení Evropy

¹⁰ Celým názvem „Memorandum of Cooperation in the field of QoS and spectrum management“

¹¹ 2015-CEF-TC-2015-1

¹² <https://data.europa.eu/euodp/en/data/>